

4 mei – Mijn dodenherdenking

door Peter Lenssen

Onlangs even gepauzeerd bij het monument bovenop de Grebbeberg. Er bevindt zich een witte zuil met een klok er bovenop en op de voet van de zuil staat een gedicht van J.C. Bloem: *Vijf dagen-en de vrijheid ging verloren/Vijf jaren-en eerst toen werd zij herboren/Zo moeizaam triomfeert gerechtigheid/Aan dit besef zij deze grond gewijd*. Verder is er een groot kruis met een leeuw aan weerszijden, daaronder de tekst: *Den vaderlant ghetrouwe - Blijf ick tot inden doot*. De Nederlandse driekleur; ook die is aanwezig.

Onder de bomen die schuchter al wat blad kregen, regen lange kortgeknipte hagen zich aaneen. Daarvoor de witte grafstenen, recht van zij, rond van boven, alsof een mens, de ogen gesloten, het hoofd tussen opgetrokken schouders zojuist het finale oordeel heeft gehoord. De doden zijn hier, stram in het gelid, in lange rechte rijen, begraven.

Schuin tegenover, aan de andere kant van de N225, achter de wildpoort die scheef in de scharnieren hangt, loopt het pad kaarsrecht tussen hoge bomen naar de andere kant van de berg, die eigenlijk een heuvel is, waar in de diepte van het lage land, achter het zompig natuurgebied van De Blauwe Kamer, de Nederrijn haar bedding vindt. Op die helling moeten ze gelegen hebben met hun schamele bewapening, uitkijkend over de Neder-Betuwe, naar Opheusden en Kesteren of verder nog naar Dodewaard, in afwachting van de vijand, verlamd van angst, bibberend, daarna stervend voor, ja, voor wat eigenlijk?

Achter de graven is een gedenkcentrum ingericht waar het verhaal wordt verteld van drie militairen die hier in mei 1940 hebben gevochten. Er worden voorbeelden getoond van vijf dapperheidsonderscheidingen: de Militaire Willemsorde, het Bronzen Kruis, de Bronzen Leeuw, het Kruis van Verdienste en het Vliegerkruis. Op de grafstenen zie je of de gesneuvelde militairen een van die onderscheidingen hebben gekregen. Wegens getoonde dapperheid. Een kind dat je een lolly geeft.

Ik liep tussen de hagen langs de witte grafstenen en keek naar de leeftijd van al die ongelukkigen, de meesten jongens nog, verwonderde me over het feit dat

zoveel jaren na de oorlog nog steeds alleen gesproken wordt over heldendom en dapperheid en glorie, eer en vaderland. Geen woord over de misdadige hypocrisie van degenen die deze jongens willens en wetens de dood in stuurden. Geen woord over de zinloosheid van al die doden. Geen woord ook over Nooit Meer Oorlog.

Een oud verzetsman sprak bij DWDD zijn teleurstelling uit over het feit dat jongeren erevelden als de Grebbeberg niet meer bezoeken. De meeste jongeren weten niet eens dat ze bestaan, zei hij. Ik troost me bij de gedachte dat dat komt doordat die erevelden in feite schandevelden zijn. Zoveel geleden, niets geleerd.

Bron: *Facebook Peter Lenssen, 27 april 2017*